

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P. B.**, bytom B., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. Róbertom Slamkom, advokátom, so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, proti odporcom **1/ Pozemkovému spoločenstvu Pravica**, so sídlom Beskydská 6, Banská Bystrica, IČO: 37 950 240, **2/ Pozemkovému spoločenstvu, Vlastnícka spoločnosť Imrov Kopec**, so sídlom Závada 49, IČO: 20 21 31 9828, **3/ I. B.**, nar. X., bytom V., **4/ SPZ PZ Pravica - Imrov Kopec**, so sídlom Pravica - Vieska 31, IČO: 00 418 811, odporca 4/ v dovolacom konaní zastúpený JUDr. Vladimírom Zvarom, advokátom so sídlom Veľký Krtíš, SNP I/A, **o určenie neplatnosti právneho úkonu - zmlúv o nájme výkonu práv a poľovníctva**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3C/82/2008, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. septembra 2011 sp.zn. 14 Co 124/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. septembra 2011 sp.zn. 14 Co 124/2011 vo výroku, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 10. februára 2012 č.k. 3C/82/2008 -385 v jeho napadnutej časti tak, že návrh o určenie neplatnosti Zmluvy o nájme výkonu poľovníctva v uznanom poľovnom revíri uzavretej 20. októbra 2004 medzi odporcom 2/ Pozemkovým spoločenstvom, Vlastnícka spoločnosť Imrov Kopec a odporcom 4/ SPZ PZ Pravica – Imrov Kopec schválenej 18. februára 2005 pod č.j. 20904/00579 Obvodným lesným úradom vo Veľkom Krtíši sa zamieta **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Veľký Krtíš (súd prvého stupňa) rozsudkom z 10. 02. 2011 č. k. 3C/82/2008 – 385 rozhodol, že zmluvy o nájme výkonu práv a poľovníctva v uznanom poľovnom revíri z 20. októbra 2004, ktoré uzavreli odporca 1/, odporca 2/ s odporcom 4/ sú neplatné a za neplatnú určil aj zmluvu o nájme výkonu práv a poľovníctva v uznanom

poľovnom revíri, ktorú uzavrel odporca 3/ s odporcom 4/ 6. januára 2005. Vzhľadom na výsledok konania súd rozhodol o priznaní náhrady trov konania navrhovateľovi vo výške 100% potrebných na účelné bránenie jeho práva. Rozhodnutie zdôvodnil súd tým, že zmluva, ktorú uzatváral odporca 1/ je neplatná lebo bola uzavretá a podpísaná len vtedajším predsedom spoločenstva, pričom mala byť podpísaná ešte jedným členom výboru. Za neplatnú považoval aj zmluvu, ktorú uzavrel odporca 2/ lebo po zániku orgánov spoločenstva nebolo možné zistiť, akým spôsobom prebiehalo hlasovanie na schôdzi, na ktorej J. M. a J. P. boli poverení uzavretím zmluvy. Neplatná je aj zmluva uzavretá odporcom 3/ lebo bolo preukázané, že od navrhovateľa mu nebolo dané splnomocnenie a navrhovateľ ako štatutárny zástupca mohol splnomocniť niektorého člena na podpísanie takejto zmluvy a preto nie je logické, aby odporcu 3/ splnomocňovali navrhovateľov otec a jeho bratia. Ďalší dôvod neplatnosti danej zmluvy spočíval v tom, že aj napriek tomu, že bola uzavretá 6. januára 2005 doba nájmu, bola dohodnutá od skoršieho termínu t. j. od 1. januára 2005. Súd všetky zmluvy posudzoval v zmysle ust. § 39 OZ, ako absolútne neplatné lebo svojím obsahom odporujú zákonu. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 151 ods. 7 OSP a to na základe zásady úspechu s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd), konajúci o odvolaní odporcov rozsudkom zo 6. septembra 2011 sp.zn. 14 Co 124/2011 rozsudok súdu prvého stupňa: a/ potvrdil vo výroku, ktorým súd prvého stupňa určil, že Zmluva o nájme výkonu práva poľovníctva v uznanom poľovnom revíri uzavretá 20. októbra 2004 medzi odporcom 1/ Pozemkovým spoločenstvom Pravica a odporcom 4/ SPZ PZ Pravica - Imrov Kopec schválená 18. februára 2005 pod č. j. 20904/00579 Obvodným lesným úradom vo Veľkom Krtíši je neplatná (výrok I.), b/ zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku ktorým určil, že Zmluva o nájme výkonu práva poľovníctva v uznanom poľovnom revíri uzavretá 20. októbra 2004 medzi odporcom v 2/ Pozemkovým spoločenstvom, Vlastnícka spoločnosť Imrov Kopec a odporcom 4/ SPZ PZ Pravica - Imrov Kopec schválená 18. februára 2005 pod. č. j. 20904/00579 Obvodným lesným úradom vo Veľkom Krtíši je neplatná, tak, že návrh v tejto časti zamietol (výrok II.), c/ zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku ktorým súd určil, že Zmluva o nájme výkonu práva poľovníctva v uznanom poľovnom revíri uzavretá 6. januára 2005 medzi odporcom 3/ I. B. a odporcom 4/ SPZ PZ Pravica - Imrov Kopec schválená 18. februára 2005 pod č. j. 20904/00579 Obvodným lesným úradom vo Veľkom Krtíši je neplatná, a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové

rozhodnutie (výrok III.). V nadväznosti na výsledok odvolacieho konania zrušil tiež výrok o trovách konania a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na predmet daného konania a subjekty, ktoré v ňom majú postavenie účastníkov konania, nie je dôvodná námietka odvolateľov týkajúca sa nedostatku právomoci súdu. V tejto súvislosti za rozhodujúcu skutočnosť považoval, že navrhovateľ je spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom zmluvného vzťahu, ide o vzťah, ktorý vyplýva zo súkromného práva, ktorý je uvedený v § 7 ods.1 O.s.p. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmetom zmlúv, ktoré uzatvárali odporcovia medzi sebou bol prenájom výkonu práva poľovníctva v uznanom poľovnom revíri Pravica, teda bolo potrebné vyriešiť otázku, či sú uvedené zmluvy platné podľa zákona č. 118/1995 Z.z. o pozemkových spoločnostiach (§ 11 ods.1, § 13 ods.1 § 18 ods.2). V prípade zmluvy, ktorú uzatváral odporca 1/ s odporcom 4/ stotožnil sa s právnym posúdením vyjadreným v rozsudku súdu prvého stupňa ako aj dôvodmi tam uvedenými. Uviedol, že neboli dodržané vopred určené podmienky platného uzavretia zmluvy zo strany odporcu 1/ a bez právnej relevancie je nevedomosť odporcu 4/ o tom kto bol oprávnený za odporcu 1/ uzatvárať a podpisovať zmluvy. S právnym názorom vysloveným súdom prvého stupňa ohľadom zmluvy, ktorú uzatváral odporca 2/ a odporcom 4/ sa nestotožnil. Po doplnení dokazovania nemal dôvod pochybovať o tom, že za odporcu 2/ konali oprávnené osoby. Bol toho názoru, že navrhovateľ dôkazné bremeno neudržal, nepreukázal tvrdenie, že schôdza sa v inkriminovanom čase neuskutočnila, preto aj jeho spochybnenie autentičnosti zápisnice a prijatého uznesenia zostalo len v rovine tvrdenia. Za takéhoto stavu veci dospel k záveru, že navrhovateľ neplatnosť právneho úkonu namietal nedôvodne, a preto rozsudok okresného súdu v tejto časti výroku zmenil a v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol. Záver súdu prvého stupňa o neplatnosti zmluvy, ktorú uzatvárali odporcovia 3 /a 4/ posúdil ako predčasný, pretože výpovede odporcu 3/ nevyznali jednoznačne, odporovali si a splnomocnenie na ktoré sa odvolával neskôr sám spochybnil a existujúce rozpory neboli odstránené. Ohľadom danej zmluvy nebolo možné ani dospieť k správne právnemu posúdeniu, a preto v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výroku rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa, tak že návrh ako nedôvodný zamietol podal navrhovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že konanie súdu je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v napadnutej časti

na nesprávnom právnom posúdení veci. Uviedol, že odvolací súd sa nezaoberal náležite s jeho námietkami aby pozemkové spoločenstvo bez riadneho splnomocnenia disponovalo vlastníckym právom iných fyzických alebo právnických osôb, ani nevyslovil riadne a dostatočne zrozumiteľné skutkové a právne argumenty, z ktorých by bolo zrejmé, prečo sa s jeho námietkami a argumentmi nezaoberal, resp. prečo ich považoval za nedôvodné. Opomenul vysporiadať sa s námietkou na ktorú poukazoval počas konania na súde prvého stupňa ktorý ju vyhodnotil inak ako odvolací súd, ktorý len stroho konštatoval, že navrhovateľ neudržal dôkazné bremeno, a nepreukázal tvrdenie, že schôdza Poľovného združenia sa v inkriminovanom termíne neuskutočnila. Podľa navrhovateľa všetky rozhodnutia a hlasovania o nich sú platné len vtedy, keď je o nich hlasované predpísaným spôsobom, a či tomu tak je sa dá určiť jedine podľa účasti členov odporcu 2/ na predmetnom valnom zhromaždení. Výpovede svedkov p. M. a p. P. nie sú takou skutočnosťou, z ktorej možno vyvodiť záver, že tieto osoby boli oprávnené podpísať zmluvu o nájme výkonu práva poľovníctva. Tiež vyčítal odvolaciemu súdu, že pri zisťovaní právneho stavu veci sa vôbec nezaoberal podstatnou skutočnosťou, že Pozemkové spoločenstvo, Vlastnícka spoločnosť Imrov Kopec bolo zriadené ako združenie fyzických osôb, ktorí sú nositeľmi vlastníckeho práva k pozemkom. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal rozsudok odvolacieho súdu v jeho napadnutej časti zrušiť a jeho návrhu vyhovieť.

Odporca 2/ sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odporca 4/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uviedol, že ide o námietky, ktoré sa týkajú neprávne ustáleného skutkového stavu, faktického a skutkového vyhodnotenia dôkazov. Poukázal na to, že v dovolaní nie sú dostatočné konkretizované dôvody pre ktoré navrhovateľ podal dovolanie; nemožno argumentovať len použitím právnej vety § 241 ods.2 písm. c/ O.s.p. a doplnenie dovolania označené ako Vyjadrenie k dôvodom dovolania by nemalo mať procesne relevantný charakter.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie

v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V danom prípade je napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), prípustnosť ktorého nie je vylúčená ustanovením § 238 ods. 4 a 5 O.s.p.

V dovolaní sa namieta, že v predmetnom konaní došlo k nesprávnostiam v procese zisťovania rozhodujúcich skutkových okolností, vyhodnocovania výsledkov vykonaného dokazovania a prijímania skutkových záverov, naznačuje tiež, že rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej

republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 211 ods. 2 O.s.p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, obzvlášť pri zmene rozhodnutia podľa § 220 O.s.p. kedy odvolací súd nahrádza svojím rozhodnutím rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolacieho súdu bolo takouto vadou postihnuté konanie pred odvolacím súdom v prejednávanej veci. Dovoláním napadnutá časť rozsudku odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí.

Z rozsudku odvolacieho súdu nie je možné vyvodit' záver o tom, z akého skutkového stavu pri svojom zmeňujúcom rozhodnutí vychádzal a jeho právne odôvodnenie je nedostačujúce. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa stroho uviedol, že po doplnení dokazovania výsluchom štatutárneho zástupcu pozemkového spoločenstva Ing. Spevákom a doslovným oboznámením sa so zápisnicou a uznesením prijatým

na výročnej členskej schôdzi Pozemkového spoločenstva VLS Imrov Kopec konanej dňa 19. decembra 2003 konštatuje, že uvedená schôdza riadne prebehla a jedným z bodov rokovania - bod č. 6 bolo aj rokovanie o žiadosti poľovníckeho združenia Pravica o obnovenie nájomnej zmluvy pre prenájom poľovných pozemkov v poľovnom revíri Pravica a J. M. a J. P. boli poverení podpísaním nájomnej zmluvy pre výkon práva poľovníctva za obdobie od 1. januára 2005 do 31. decembra 2014. Uvedené skutočnosti boli potvrdené aj svedeckými výpoveďami uvedených osôb a teda odvolací súd nemal dôvod pochybovať o tom, že za odporcu 2/ konali k tomu oprávnené osoby. Navrhovateľ počas celého konania tak prvostupňového ako aj odvolacieho poukazoval na skutočnosť, že J. M. a J. P. nemali platný mandát, po zániku orgánov spoločenstva nebolo možné zistiť akým spôsobom prebiehalo hlasovanie zdôrazňujúc, že zo zmluvy o založení pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti v súlade s článkom 6 bod 9 vyplýva, že o priebehu rokovania zhromaždenia a prijatých uzneseniach sa spisuje zápisnica, ktorú podpisuje predseda alebo podpredseda alebo tajomník a overovateľ zvolený valným zhromaždením. Súčasťou zápisnice je prezenčná listina, plnomocenstvá, prípadne iné doklady, ktoré boli predmetom rokovania. Zápisnicu s prílohami uchová výbor na mieste k tomu vyhradenom a členovia spoločenstva si môžu vyžiadať o nahliadnutie ročnú účtovnú uzávierku a návrh rozdelenia zisku alebo úhradu straty. Týmto dokumentoval to, že pokiaľ neboli zvolené orgány spoločenstva a to predseda a podpredseda, nemohli títo podpísať žiadnu zmluvu, keďže im k tomu nemohlo byť dané splnomocnenie nadpolovičnou väčšinou spoločenstva. Súd prvého stupňa sa s touto jeho argumentáciou stotožnil a v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že takéto zastúpenie by bolo platné v prípade, že by J. M. a J. P. poverili uzavretím zmluvy členovia v potrebnom počte. Uviedol, že odporcom 2/ predložená zápisnica z výročnej členskej schôdze Pozemkového spoločenstva VLS Imrov Kopec konanej 19. decembra 2003 (č.l. 360 – 362) síce potvrdzuje prerokovanie žiadosti PZ Pravica o obnovenie nájomnej zmluvy pre prenájom poľovných pozemkov v Poľovnom revíri Pravica a poverenie pre J. M. bytom Z. a J. P., bytom L. na podpísanie nájomnej zmluvy pre výkon práva poľovníctva na obdobie od 1. januára 2005 do 31. decembra 2014, nevyplýva z nej či schôdza bola uznášaniaschopná a akým spôsobom sa hlasovalo, pretože ku zápisnici nebola pripojená ani prezenčná listina, z ktorej by bolo možné zistiť počet prítomných členov na tejto schôdzi. Odvolací súd na uvedené nijakým spôsobom nereagoval, a v odôvodnení svojho rozhodnutia iba uviedol, že po doplnení dokazovania (samotnej otázky priebehu zasadnutia, jeho zvolania, hlasovania ako aj prítomnosti/nepřítomnosti členov sa nevenoval čomu svedčí aj zápisnica na č.l. 437-442 spisu), len konštatoval, že navrhovateľ

dôkazné bremeno neudržal, keď nepreukázal tvrdenie, že schôdza sa v inkriminovanom termíne neuskutočnila a preto aj jeho spochybnenie o autentičnosti zápisnice a prijatého uznesenia zostalo len v rovine tvrdenia. Dôvody rozhodnutia uvedené odvolacím súdom nijak nereagujú na ten podstatný argument o nedostatku mandátu J. M. a J. P., nevysporiadal sa s podstatnou námietkou navrhovateľa týkajúcou sa možnosti posúdiť otázku (ne)platnosti zmluvy o nájme výkonu práv a poľovníctva v uznanom poľovnom revíri uzavretej 20. októbra 2004 medzi odporcom 2/ a 4/. Jeho rozhodnutie preto v tejto časti nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2015

JUDr. Jana C i s á r o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová